

උමිප් ගොඩනගන්නේ මිලිටරි ජුන්ටාවක් ද?

A Trump junta?

2016 දෙසැම්බර් 9

එක්සත් ජනපද දකුණු බල ඇතියේ හිටපු නාවික ජනරාල් ජෝන් කෙලි ස්වදේශීය ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියා ලෙස බදාදා තෝරා ගැනීමත් සමග නව ජනාධිපති විසින් ඔහුගේ අනාගත කැබිනට් මන්ඩලය සඳහා මැත දී සොයා ගත් විශ්‍රාම ලත් ජනරාල්වරුන්ගේ සංඛ්‍යාව තුන් දෙනෙකු දක්වා ඉහල ගියේ ය.

කෙලි නම් කිරීමට පෙර සිය ජාතික ආරක්ෂක උපදේශක ලෙස උමිප් නම් කලේ, ආරක්ෂක ඔත්තුසේවාවේ හිටපු ප්‍රධානියා හා උමතු මුස්ලිම් විරෝධයෙකු ද වන ලුතිනන් ජනරාල් මයික් ෆ්ලින් ය.

ඔහු සිය ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියා ලෙස නිවේදනය කර තුඩුනේ ද විශ්‍රාම ලත් මැරීන් ජනරාල්වරයෙකු වන ජේම්ස් මැට්ස් ය. ජන ඝාතන සඳහා ඇල්මක් දක්වන ඔහුගේ පූර්ව ප්‍රකාශ නිසා “මැඩ් ඩෝග් (පිස්සු බල්ලා)” යැයි නමක් ඔහුට පට බැඳී ඇත. ආරක්ෂක ලේකම් ලෙස මැට්ස් නම් කිරීම තහවුරු කිරීම පිණිස, තනතුර බාර ගැනීමට පෙර වසර හතක කාලය තුළ හමුදාවේ සේවය කර ඇති අධිකාරී ලත් මිලිටරි නිලධාරීන් (රජයේ ඉහල තනතුරු දැරීම) වලක්වන නීතියකින් ඔහු මුදා හරින ලියවිල්ලට, කොන්ග්‍රස් අනුමැතියක් අවශ්‍ය කෙරේ. 2013දී විශ්‍රාම ලත් මැට්ස් ප්‍රමුඛ මිලිටරි කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු වන ජනරාල් ඩයිනමික්ස්හි අධ්‍යක්ෂ මන්ඩලයට ද පත්ව සිටියේය.

තවත් ර්නියා තරු පහේ නිලධාරීහු පොරොත්තුව සිටිති. එක්සත් ජනපද මධ්‍යයම බලඇතියේ හිටපු ප්‍රධානියෙකු වූ ද මධ්‍යම ඔත්තුසේවාවේ අධ්‍යක්ෂ ලෙස කෙටි කලක් සේවය කලා වූ ද විශ්‍රාමලත් ජනරාල් ඩේවිඩ් පෙට්‍රෝස්, රාජ්‍ය ලේකම් තනතුර සඳහා සලකා බැලෙන බව වාර්තාවේ. පසු ගිය වසර හත තුළ ඔහු හමුදා තනතුරු දරා ඇති බැවින් ඔහුට ද මුදා හැරීමේ අනුමැතිය අවශ්‍ය ය. වොෂින්ටනයේ සිට වැඩ කිරීමට හෝ පිටත සිට එක්සත් ජනපදයට පැමිණීමට ඔහුගේ පරිවාස නිලධාරියාගේ අවසරය ද ලබා ගත යුතු ය. ඔහුගේ අතීත බිරිඳට ඉහල රහස්‍ය ඔත්තුසේවා ලියවිලි ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් වරද පිලිගැනීමෙන් අනතුරු ව, පසු ගිය වසරේ දී ඔහු වසර දෙකක පරිවාස කාලයකට යටත් කෙරී ඇත.

හිටපු නේටෝ මිත්‍රපාක්ෂික හමුදා ආඥාපති විශ්‍රාමලත් අද්මිරාල් ජේම්ස් ස්ටාර්විඩ්ස් ද වර්තමාන පරිදි රාජ්‍ය

ලේකම් තනතුර සඳහා පරීක්ෂාවට බඳුන්ව සිටී. ඔහු බ්‍රහස්පතින්දා නිව් යෝක් හි දී උමිප් මුත ගැසුනේ ය. කලින් ඔහු සලකන ලද්දේ, ඩෙමොක්‍රැටික් ජනාධිපති අපේක්ෂිකා හිලරි ක්ලින්ටන්ගේ ක්‍රියාකාරී සගයා වනු ඇති බවටය. එමෙන් ම දැනට ජාතික ආරක්ෂක ඒජන්සියේ ප්‍රධානියා වන අද්මිරාල් මයිකල් රොජර්ස් ජාතික ඔත්තුසේවයේ අධ්‍යක්ෂ වනු ඇතැ යි කියනු ලැබේ.

උමිප්ගේ කැබිනට් මන්ඩලයට එක්ව සිටින ජ්‍යෙෂ්ඨ මිලිටරි නිලධාරීන්ගේ සංඛ්‍යාව එලඹෙන පාලනාධිකාරය වඩ වඩා ලතින් ඇමරිකානු මිලිටරි ජුන්ටාවකට සමාන තත්වයට පත් කර යි. එක්සත් ජනපදයේ දැවන්ත යුද යාන්ත්‍රණය පරීක්ෂා කරන ආරක්ෂක අමාත්‍යංශය හා පිම්බෙන පොලිස් රාජ්‍ය සංවිධාන සමායෝජනය කරන අභ්‍යන්තර ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව යන දෙක ම, මැත දී විශ්‍රාම ලත් නාවික හමුදා ජනරාල්වරුන් දෙදෙනෙකුට බාර දීම විශේෂයෙන් ම බියකරු ය. එය අගවන්නේ මිලිටරි ගජමිතුරන් කන්ඩායමකගේ දැඩි පාලනය යටතේ විදේශයන් හි යුද්ධය ද රට තුළ මර්දනය ද සුමට ලෙස සමායෝජනය කිරීම අරමුණු කර ගැනුණු ආන්ඩුවකි.

විශ්විනාමි යුද්ධය අතරතුර දී අනිවාර්ය යුද සේවයට බැඳීම පස් වතාවක් මග හැර සිටි ප්‍රකෝපිතව රැවටිලිකාරයෙකු වන උමිප්, “මැඩ් ඩෝග්” මැට්ස්” යැයි රැස්විම්වල දී මුග්ධ ලෙස කෑ ගසමින් පෙන්වූ කලේ, මිලිටරි ප්‍රධානීන් වට කරගෙන සිටීමට ආශා කරන බවය. ආලෝප සංභාරයේ නිර්මාපකයා සමග සන්ධානය යම් ආකාරයකින් ඔහුගේ ප්‍රතිරූපය ශක්තිමත් කරනු ඇතැයි ඔහු සිතනවා විය හැක. එහෙත් ආන්ඩුවේ ඉහල තනතුරුවලට මිලිටරිය නැඟී ඒමේ වෛෂයික මූලයක් පවතී.

“සෑම නගරයකම, සෑම ආන්ඩුකාර කාර්යාලයකම, මධ්‍යම ආන්ඩුවේ සෑම කාර්යාලයකම පැතිර ඇති ‘ආර්ථික, දේශපාලන, අධ්‍යාත්මික පවා’ වැඩෙන යෝධ මිලිටරි සංස්ථාපිතයක හා විශාල අවි කර්මාන්තයකම” බලපෑම ගැන, දෙවැනි ලෝක යුද්ධයේ හිටපු ජ්‍යෙෂ්ඨ මිත්‍රපාක්ෂික අනදෙන්නා වූ ජනාධිපති ඩිවයිට් අයිසන්හවර් ප්‍රවේසම් සහගත ව ඔහුගේ ඉවත්ව යාමේ කතාව පැවත් වූ දින සිට මේ වන විට වසර පනහකට වඩා ගෙවී ගොස් ඇත.

අයිසන්හවර් මෙසේ අනතුරු ඇඟවී ය, “මිලිටරි කර්මාන්ත ජාලය විසින් දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව,

සාධාරණ නො වූ අනුභවයක් පැතිරවීම ගැන අප ආරක්ෂා විය යුතු ය. බලයේ අස්ථානගත විනාසකාරී නැඟීමේ විභවය පවතින අතර එය ලෙස පවතිනු ඇත.”

එලඹෙන උමිප් පාලනාධිකාරය තුළ “බලයේ අස්ථාන ගත විනාසකාරී නැඟීමේ” පරිමාව හෝ එක්සත් ජනපද මිලිටරි සංවිධානයන්ගේ විශාල වැඩිම හෝ ඔහුගේ බියකරු ම සිහින තුළ පවා, අයිසන් හවර් සිතන්නට ඇතැ යි යන්න බොහෝ සේ නොවිය හැක්කකි.

ඩොලර් බිලියන 580ක් වන පෙන්ටගනයේ විශදම, සෑම වසරක ම මධ්‍යම ආන්ඩුවේ විශදමිවලින් අඩකට වඩා වැඩි ය. අවසානයක් නැති විදේශ යුද්ධ සඳහා වන දැනුණ අරමුදලේ, න්‍යෂ්ටික යුද්ධ හා අනෙකුත් මිලිටරි විශදමි සඳහා දරන විශදමි එකතු කළ විට සෑම වසරක ම වොෂින්ටන් යුද යාන්ත්‍රණයේ විශදම ඩොලර් ට්‍රිලියන එකක් තරම් ය.

පෙන්ටගනයේ විශදම සමග මිලිටරි නායකයන්ගේ බලය අවිච්චිත ලෙස වැඩි ඇත්තේ, විශේෂයෙන්ම අවසානයක් නොමැති යුද්ධ සමගින් ගෙවී ගිය විසිපස්වසර තුළ දී ය. “සම්පූර්ණ-ස්වේච්ඡා” වෘත්තීය සන්නද්ධ හමුදාවක් ඇති කිරීම, මිලිටරිය වඩ වඩා සිවිල් ප්‍රජාව වෙතින් හුදකලා කර ඇති අතර, රාජ්‍ය කටයුතුවල දී කවර දාවත් නො වූ ලෙස එහි ස්වාධීන දේශපාලන උත්සුකතා තහවුරු කර ගෙන ඇති පැහැදිලි සමාජ පැලෑටියක් නිර්මාණය කර තිබේ. මැටිස්, කෙලි, පෙට්‍රෝස් හා ස්ට්‍රැව්ඩාස් වැනි රනියා “ඒකාබද්ධ සටන් ආඥාපතිවරු,” එක්සත් ජනපද ආන්ඩුවේ ඕනෑ ම තානාපතිවරයෙකු හෝ වෙනත් සිවිල් නියෝජිතයෙකු පරයා යමින් පෘතුවි ගෝලයේ කලාප පුරා අතිවිශාල බලයක් අත්කරගෙන සිටිති.

එක්සත් ජනපද මිලිටරියේ සාමාන්‍ය හටයින් විශාල වසයෙන් උමිප්ට පක්ෂපාතී වූ බව පෙනෙන අතර -ඔහු ඇඟිහිස්තානයේ හා මැද පෙරදිග අවසානයක් නැති යුද්ධ නතර කරනු ඇතැ යි යන අවමංගන කෙරුණු යම් විශ්වාසයක් නිසා- බෙමොක්‍රටික් පක්ෂයේ ක්ලින්ටන්, ඉහළ මිලිටරි නිලධාරීන්ගේ ප්‍රියතමයා වූවා ය. ඇය මිලිටරිවාදයේ ප්‍රචිත ආධාරකරුවෙකු ලෙස මෙන් ම රැසියාවට එරෙහි යුද්ධය සඳහා ඔවුන්ගේ මූලෝපායික සුදානමේ වඩා විශ්වාසදායී සභායකයා ලෙස ද ඔවුන්ගේ සැලකීමට ලක් විය.

ඊලින්ට අමතරව ඉහළ තනතුරු සඳහා නම් කෙරී සිටින හිටපු මිලිටරි අතදෙන්නන් කිසිවෙකු උමිප්ට අනුමැති පල කර තිබුණේ නැත. ඔවුන්ගෙන් ඇතමෙකු ඔබාමා

පාලනාධිකාරය සමග ගැටී තිබුණි, උදාහරණ වසයෙන් ඉරානය සම්බන්ධයෙන් මැටිස් හා ගුවන්තනාමෝ සම්බන්ධයෙන් කෙලි එවැන්නන්ය.

උමිප් හිටපු ජනරාල්වරුන් තේරීමේ තරමට ම, ජනරාල්වරුන් ඔහුගේ පාලනාධිකාරිය තෝරා ගනිමින් සිටින අතර ඔවුහු, අවසානයේ දී තමන්ට ප්‍රතිපත්ති පැනවීමට හැකි වේ යයි විශ්වාස කරති.

ඔබාමා පාලනාධිකාරය හා කොංග්‍රස් මන්ඩල බෙමොක්‍රටිකයන් බුහස්පතින්දා ඇගවුම් කලේ, ආරක්ෂක ලේකම් ලෙස මැටිස් පත් කිරීම පිලිබදව ඔවුන් බාධා ඇති නොකරන බව යි. මෙම සති අන්තයේ දී කොංග්‍රසය කල් දැමීමට පෙර, අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබූ අතිරේක වැය ශීර්ෂයක් සම්මත කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. එය මෑත දී සේවයේ යෙදී සිටි නිලධාරීන් මත පැනවී තිබෙන නීතිමය තහනම් ඉවත් කිරීම ඉක්මන් කරනු ඇත. වසර 60ට වැඩි කාලයකට පසුව, මුක්ත කිරීම ප්‍රදානය කෙරෙන පලමු වතාව මෙය වනු ඇති නමුත්, සෙනේට් සභාව තුළ ඒ පිලිබද විවාදය පැය 10කට සීමා කෙරෙනු ඇත.

ධවල මන්දිර ප්‍රකාශක ජොෂ් අර්නස්ට් ප්‍රකාශ කලේ, උමිප්ට “ඔහුගේ කන්ඩායම රැස් කර ගනීමට පලමු ඉඩකඩක් දිය යුතු” බව මෙන් ම “මෙය වැදගත් මූලධර්මයක් බව” ඔබාමා විශ්වාස කරන බවත් ය.

පැහැදිලිව පෙනෙන පරිදි එය, මිලිටරිය සිවිල් පාලනයකට වඩා වැදගත් ය. දේශපාලන සංස්ථාපිතයේ සැලකිය යුතු කන්ඩායමකගේ සභාය ඇතිව, මෙම අති මූලික ව්‍යවස්ථාදායක මූලධර්මය හිස් කඩදාසියක් බවට පත් කර ඇත. එය වනාහි, උමිප් ජනාධිපති විම තුළ පූර්ණ දේශපාලනය ප්‍රකාශනය සොයා ගත්, එක්සත් ජනපදයේ ධනේශ්වර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආයතනයන්ගේ පරිහානිය හා බිඳවැටීම පිලිබද ප්‍රබල ම ප්‍රකාශනයකි.

නිව් යෝක් නගරය තුළ උමිප් සතු ගොඩනැගිලි සංකීර්ණවල පැවැත්වෙන සැසිවාර වල දී තෝරා ගනු ලබන්නේ, ප්‍රකෝට්පතියන් හා ජනරාල්වරුන්ගෙන් සමන්විත පන්ති යුද්ධයේ ආන්ඩුවකි. එය රට තුළ සමාජ ප්‍රතිගාමිත්වයේ ද ව්දේශයන් හි යුද්ධයේ ද ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට මෙන් ම, එම ප්‍රතිපත්ති මගින් කම්කරු පන්තිය හා තරුණයන් අතර අවුලවනු ඇති දැවන්ත මහජන විරුද්ධත්වයට මුහුණ දීමට සුදානම් වෙමින් එම පාලනය හැරෙන්නේ මිලිටරිය දෙසට ය.

බිල් වැන් ඕකන්